

LEEFSTIJL & GEZONDHEID

LES 1. Macht der gewoonte/gewoontelus,
voeding & beweging, wilskracht

LES 2. Wespennest, hormoonhuishouding

LES 1.

HET BREIN

**MACHT DER GEWOONTE
GEWOONTELUUS
GEDRAGSVERANDERINGEN**

VOEDING & BEWEGING

HET PUBERBREIN

**VURIGE EN KOELE SYSTEEM
WILSKRACHT**

Het brein wil automatiseren

Waarom wil het brein automatiseren?

**AFNAME VAN DE HERSENACTIVITEIT
→ BREIN KAN ZICH DAN MET
BELANGRIJKE ZAKEN BEZIG HOUDEN**

VOORDEEL

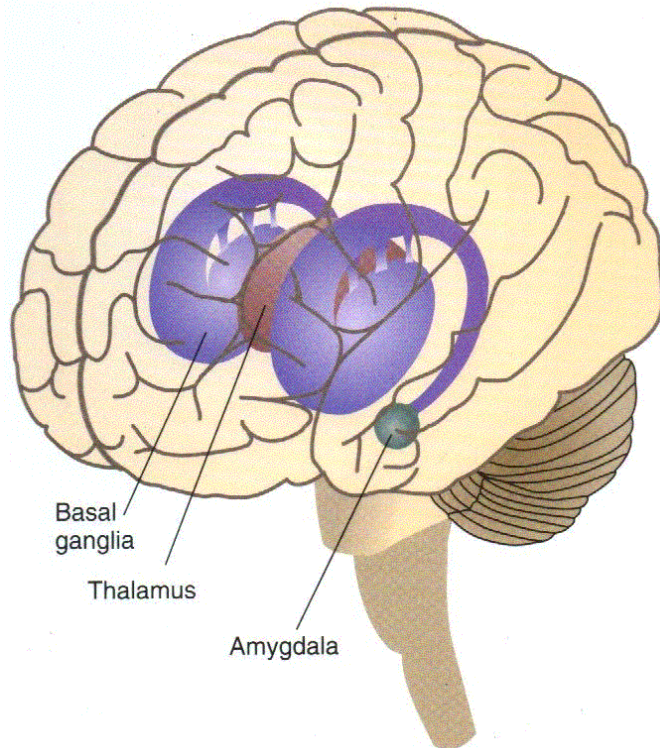

**AUTOMATISCHE GEDRAG
OPGESLAGEN IN DE
BASALE GANGLIA STUURT
ONGEZOND GEDRAG AAN**

→ ONBEWUST GEDRAG (95%)

NADEEL

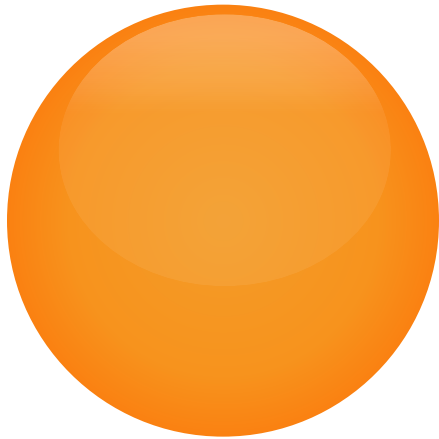
The Location of the Basal Ganglia in the Human Brain

**GEWOONTES OPGESLAGEN IN DE
BASALE GANGLIA**

**IN HET BREIN IN GANG GEZET DOOR
HUNKERING/VERLANGEN/FRUSTRATIE**

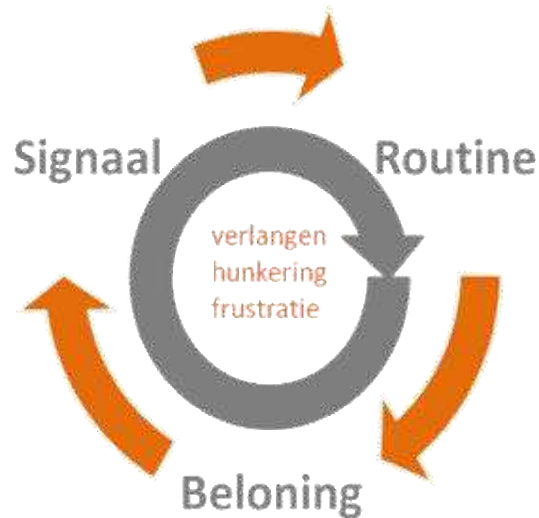
**HOE MEER
HUNKERING/VERLANGEN/FRUSTRATIE,
HOE MEER BELONING, HOE MEER
AUTOMATISCH GEDRAG**

ONDERZOEKEN VAN GEDRAG M.B.T. VOEDING

- 1. HET GEZIN WAARIN JIJ BENT OPGEGROEID**
- 2. GEWOONTES, RITUELEN, GEBRUIKEN, TRADITIES**
- 3. OVERTUIGINGEN/UITSPRAKEN OVER ETEN?**
“ETEN WEGGOOIEN IS ZONDE!”
- 4. WAT VALT JE OP?**
- 5. WAT ZOU JE WILLEN VERANDEREN/KAN BETER?**

ONDERZOEKEN VAN **ONGEZONDE/NEGATIEVE** GEWOONTES

SIGNAAL

GEDRAG

BELONING → macht!!!

GEWOONTE/ROUTINE

AUTOMATISCH HANDELEN

GEDRAGSPATROON

Wat is het/de:

1. Startsignaal

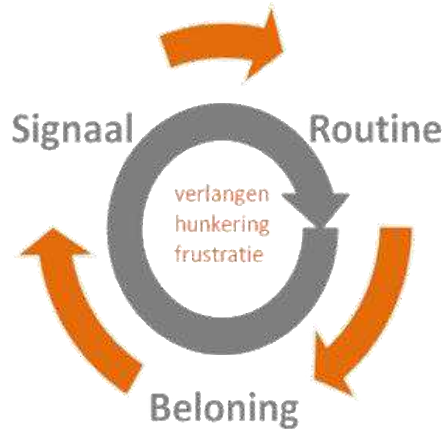
2. Routine

3. Beloning

4. Verlangen/frustratie/hunkering?

5. Wat levert dat op in positieve zin?

1. HET STARTSIGNAAL

1. PLAATS

Waar ben je?

2. TIJD

Hoe laat is het?

3. EMOTIES

Hoe voel je je? of
Wat voel je?

4. PERSONEN

Wie is er bij je in de buurt? of
Ben je alleen?

5. GEDRAG

Wat doe je/deed je vlak voordat je
de aandrang krijgt/kreeg?

2. DE ROUTINE

1. GEDACHTEN

Welke gedachte(n) heb je?

2. GEVOEL

Frustratie, verlangen, hunkering?

2. GEDRAG

Wat doe je precies?

Beschrijf tot in detail welke gedachten en handeling(en) je verricht.

BELEMMERENDE OVERTUIGINGEN

Gebeurtenis

Gedachte

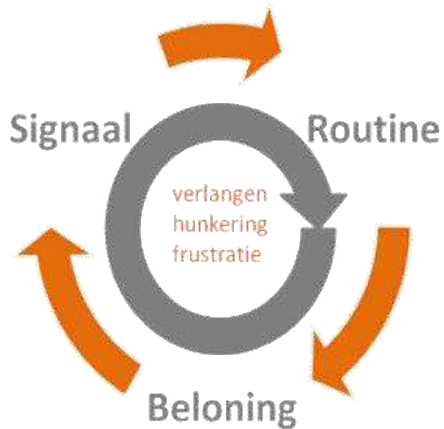
Gevoel

Gedrag

3. DE BELONING

Wat levert het je op in positieve zin?

Welk gevoel krijg je daardoor?

Met andere woorden: wat is je beloning?

NIEUW GEDRAG

1. Wanneer?
2. Welk moment?
3. Wat ga je precies doen?
4. Wat levert het je op in positieve zin?
5. WAT ZIJN JE VALKUILEN?
6. Ben je voorbereid? OPSCHRIJVEN!

VERANDERINGEN KUNNEN ZIJN:

WATER DRINKEN

REGELMATIG ETEN IPV GRAZEN

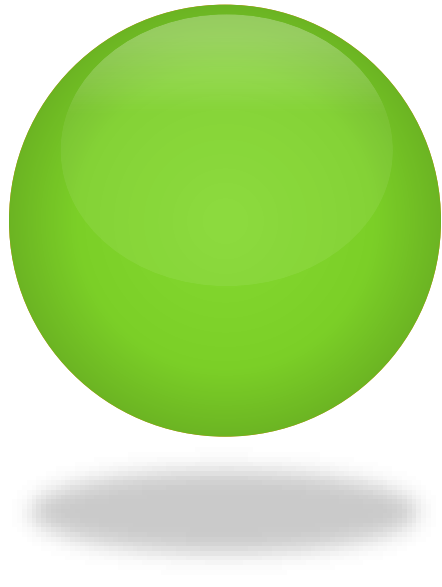
RUSTMOMENTEN INBOUWEN

WANDELEN

SOCIAAL BEZIG ZIJN

DETOX-KUUR

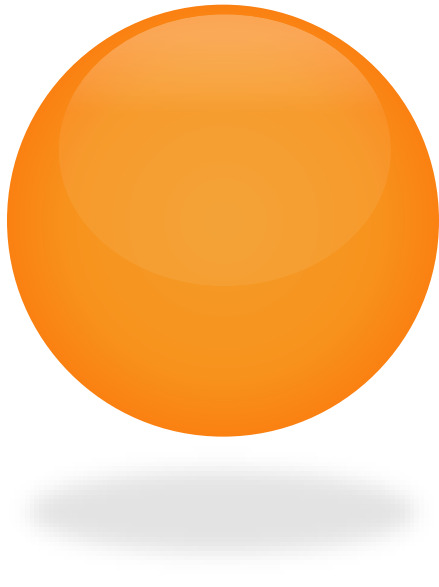
FUTURE PACE

**Stap in de toekomst en zie
jezelf het nieuwe gedrag
doen, maak het visueel!**

VRAAG GETUIGEN
of
DOE HET SAMEN

ONDERZOEKEN VAN GEDRAG M.B.T. BEWEGEN

- 1. HET GEZIN WAARIN JIJ BENT OPGEGROEID**
- 2. GEWOONTES, RITUELEN, GEBRUIKEN, TRADITIES**
- 3. OVERTUIGINGEN/UITSPRAKEN OVER BEWEGEN?**
- 4. WAT VALT JE OP?**
- 5. WAT ZOU JE WILLEN VERANDEREN/KAN BETER?**

Bewegen werkt beter dan antidepressiva

HOEVEEL MOET IK BEWEGEN?

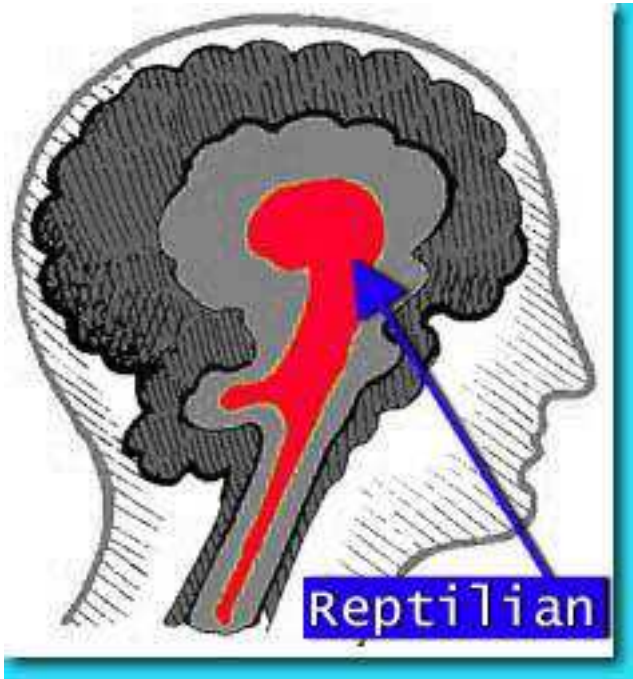
HOEVEEL BEN JE BEREID TE BEWEGEN?

**WELKE VORM VAN BEWEGEN IS HET
BESTE VOOR MIJ?**

WELKE VORM PAST BIJ JOU?

**WAT HEEFT IN HET VERLEDEN
GEWERKT VOOR JOU?**

GEDRAGSVERANDERING EN WILSKRACHT

OERBREIN

1. ETEN VINDEN
2. VOORTPLANTEN
3. KROKODIL VERMIJDEN

PREFRONTALE CORTEX

**ZORGEN DAT JE NIET WORDT
BUITENGESLOTEN → OVERLEVING!**

ZORGEN DAT JE NIET WORDT BUITENGESLOTEN

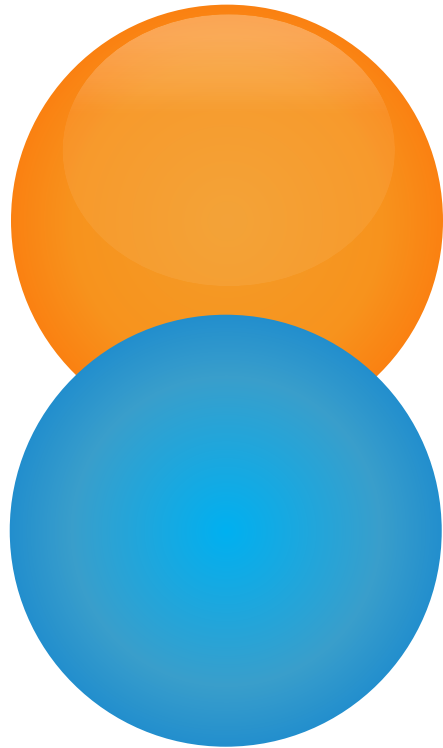
JE KUNNEN BEHEERSEN

→ WILSKRACHT

→ TERUGHOUDENDHEID

HET VURIGE EN HET KOELE SYSTEEM

VURIGE SYSTEEM (OERBREIN)

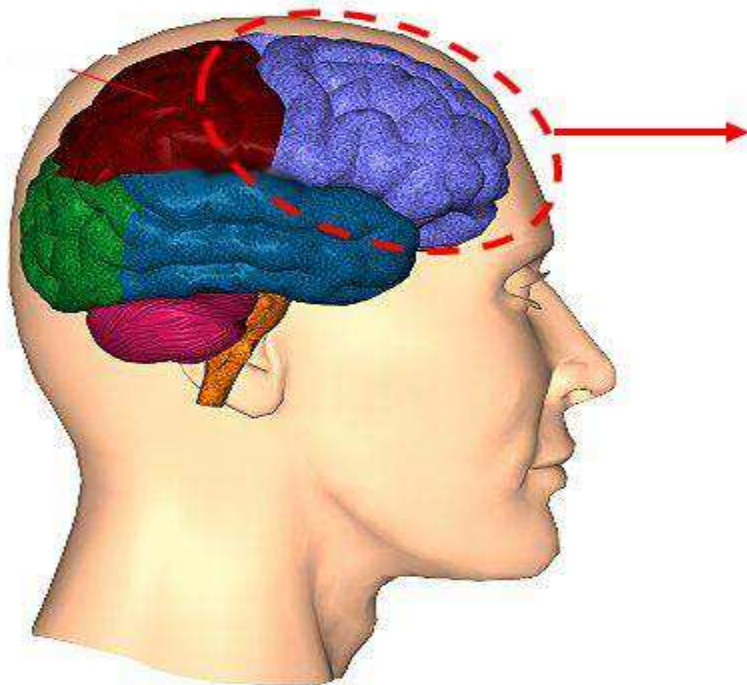
**INSTINCTEN EN EENVOUDIGE REFLEXEN
(AUTOMATISCHE PILOOT) GEREGEERD DOOR
EMOTIES EN BEHOEFTE..... BANG, BOOS, MOE,
VERDRIETIG → ONMIDDELIJK IN ACTIE**

KOELE SYSTEEM (PREFRONTALE CORTEX)

**ZELFBEHEERSING
TERUGHOUDENDHEID
WILSKRACHT
RATIONELE DENKEN
BEWUST VAN ONGEPAST GEDRAG**

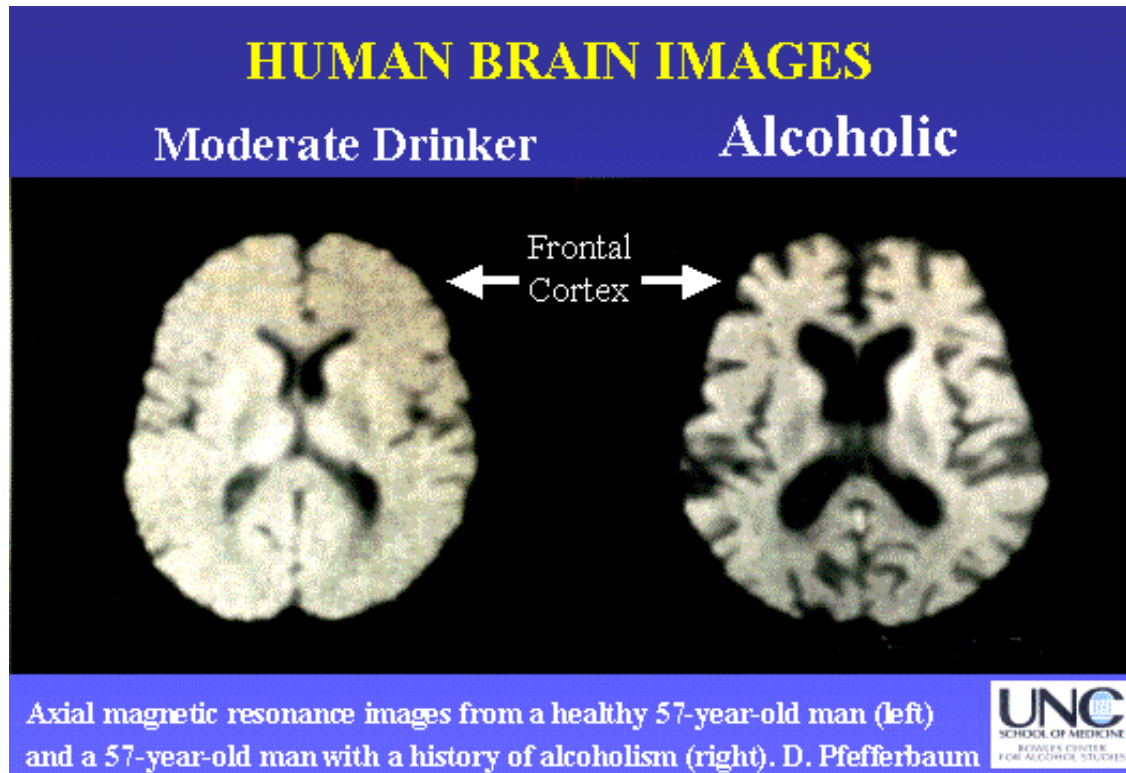

Nog te ontwikkelen en leren beheersen

- Keuzes maken
- Dingen leren plannen
- Overzicht houden
- Probleemoplossend vermogen
- Concentratie
- Geheugen
- Emoties herkennen / stabiliteit
- Roekeloos gedrag of impulsgedrag

HET BREIN VAN EEN VERSLAAFD PERSOON

WAT ALCOHOL DOET MET DE PREFRONTALE CORTEX

WILSKRACHT

**HOE MEER VERLEIDING, HOE MEER
WILSKRACHT ER NODIG IS OM VOL TE
HOUDEN!**

3 KRACHTEN:

1. IK-ZAL-KRACHT

DOEN

2. IK-ZAL-NIET KRACHT

3. IK-WIL-KRACHT

WIL

DE 3 KRACHTEN van WILSKRACHT

Een comfort-
zone is een
heerlijke plek,
maar er groeit
niets!

IK-ZAL-KRACHT

**HELPT OM MET SAAIE, MOEILIJKE EN STRESSVOLLE
SITUATIES EN TAKEN TE BEGINNEN EN DEZE VOL TE
HOUDEN**

IK-ZAL-NIET-KRACHT

**VOORKOMT DAT JE AAN ELKE
HUNKERING/VERLANGEN/IMPULS TOEGEEFT**

IK-WIL-KRACHT

**HOUDT JE DOELLEN EN VERLANGENS BIJ EN BEPAALT
WAT JE WILT**

Een comfort-
zone is een
heerlijke plek,
maar er groeit
niets!

IK-ZAL-KRACHT-UITDAGING

WAT ZOU JE MEER WILLEN DOEN OMDAT JE WEET DAT JE LEVEN ER BETER VAN WORDT?

IK-ZAL-NIET-KRACHT-UITDAGING

WAT IS JE HARDNEKKIGSTE GEWOONTE? WAT ZOU JE MINDER WILLEN OEN OF HELEMAAL WILLEN LATEN, OMDAT HET JE GEZONDHEID, GELUK OF SUCCES ONDERMIJNT?

IK-WIL-KRACHT-UITDAGING

WAT IS HET BELANGRIJKSTE DOEL OP LANGERE TERMIJN WAAR JE JE ENERGIE IN WILT STEKEN? WAT ZOU JOU ER VAN KUNNEN AFHOUDEN DIT DOEL TE BEREIKEN?

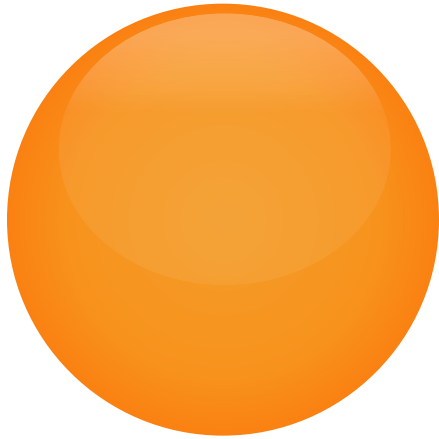
**ER IS WILSKRACHT NODIG VOOR
GEDRAGSVERANDERING**

**WILSKRACHT IS ALS BENZINE
REGELMATIG BIJTANKEN**

DOOR:

- 1. ADEMHALINGSOEFENINGEN**
- 2. MEDITATIE**
- 3. MINDFULNESS**
- 3. GROENE WILSKRACHT**

Mensen met veel wilskracht

GELUKKIGER

GEZONDER

RELATIES ZIJN BEVREDIGENDER EN DUREN LANGER

VERDIENEN MEER

DOEN HET BETER OP HET WERK

**GAAN BETER OM MET STRESS, CONFLICTEN EN
TEGENSLAG**

Wilskracht wordt beïnvloed door:

Voeding, woonplaats, chronische pijn, ziekte, stress, bewegen, slaap, tijd met vrienden en familie en uitgaan

Wat heb je geleerd?

Ingesleten gedrag patronen, moeilijk te veranderen
Kleine stapjes, 1 ding tegelijk veranderen →
Geeft haalbare doelen → geeft ZELFVERTROUWEN

LEEFSTIJL & GEZONDHEID

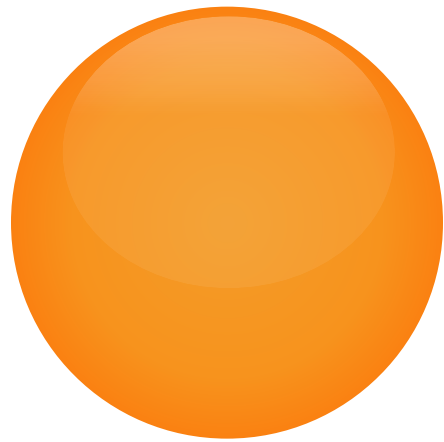

VOLGENDE LES: doorlezen lesmateriaal

Wespennest, hormoonhuishouding

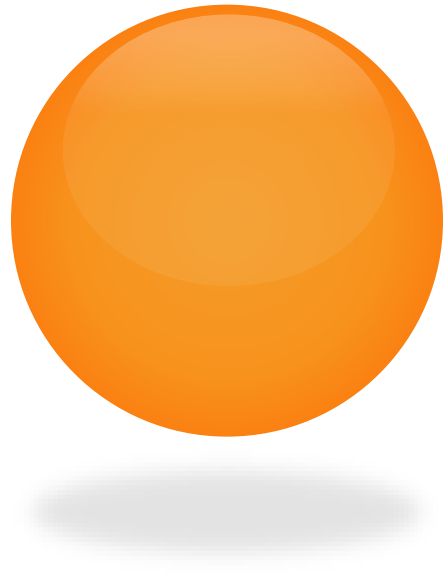

EINDE VAN LES 1.

VRAGEN?

LES 2.

WESPENNEST

STRESS

HORMOONHUISHOUDING

LEEFSTIJL & GEZONDHEID

VRAGEN over de eerste les?

LES 2. Wespennest, hormoonhuishouding

WESPENNEST

